

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Ocak 2014 • No:70

Yolsuzluk, Çürüme, Yalan, Talan, İkiyüzlülük, İktidar Kavgası...

İşçiler Kimden Yana Olmalı?

Her zamanki gibi efendiler, iktidar kavgasından galip çıkmak amacıyla işçi emekçi halkı kendi yanlarına çekmeye çalışıyorlar. Karşılıklı olarak, kıran kırana sürdürülen propaganda savaşının amacı budur: Emekçi kitleleri kandırmak ve destek toplamak!

AKP hükümetinin yolsuzluklarını kısmen açığa çıkartan 17 Aralık operasyonunun etkileri tüm sarsıcılığıyla devam ediyor. Haftalardır devletin tepesinde, bugüne kadar pek de alışılmamış bir kriz yaşanıyor. Peşpeşe karşılıklı hamleler ve operasyonlar yapılıyor. AKP hükümeti, başlattığı operasyonla iki binden fazla polisin ve emniyet müdürünün yerini değiştirdi, onlarca valiyi görevinden aldı, en kritik noktalarda duran savcılarını sürgüne gönderdi. Neler oluyor, devletin tepesinde patlak veren bu kriz ne anlama geliyor?

Öncelikle bir hususu baştan net olarak dile getirelim: Yaşanan şeyin bir iktidar kavgası olduğu su götürmez bir gerçektir.

Bu iktidar kavgasının bir tarafında AKP hükümeti, öte tarafında ise Gülen cemaati var. Dün “kardeş” ve ortak olan AKP ve Gülen cemaati, bugün iktidar güreşine tutuşmuş bulunuyor.

Her zamanki gibi efendiler, iktidar kavgasından galip çıkmak amacıyla işçi emekçi halkı kendi yanlarına çekmeye çalışıyorlar. Karşılıklı olarak, kıran kırana sürdürülen propaganda savaşının amacı budur: Emekçi kitleleri kandırmak ve destek toplamak!

Gülen cemaati ve medyası yolsuzluklara dönük büyük bir operasyon yapıldığını dile getirirken, AKP ve medyası ise hükümete karşı bir darbe yapılmak istendiğini söylemektedir.

İktidar kavgasının nedenlerine ve işçilerin bu kavgada nerede durması gerektiğine geçmeden önce şunu soralım: Yolsuzluk ve rüşvet ilişkileri gerçek mi değil mi?

Elbette ortaya saçılan yolsuzluk ve rüşvet ilişkileri gerçektir. Üstelik patlayan yolsuzluk ve rüşvet ilişkileri, buzdağının yalnızca görünen kısmıdır.

AKP, tam 12 yıldır iktidardadır. Tüm bu süre boyunca ekonomi büyüdü ve patronlar palazlandılar. İşçilerin sömürülmesiyle yüksek kârlar elde edildi. Türkiye ekonomisi dünyanın 17. büyük ekonomisi düzeyine yükseldi. AKP, başta kendi yandaşları olmak üzere tüm patronlara serma-

ye akıttı. 2003'te dört olan dolar milyarderi sayısı, 2013'te tam 57'ye çıktı.

Özellikle inşaat sektörü üzerinden büyük bir rant ve talan operasyonu yürütüldü, yürütülmektedir. Öyle ki, istediği bölgeleri kamulaştırması için TOKİ'ye özel (savaş dönemlerindeki gibi) yetkiler tanındı. Gözünü kâr hırsı bürüyen AKP ve patronlar, dereler üzerinde santral kurmaktan, siyanürle maden aramaktan ve doğayı tahrip etmekten de geri durmadılar.

Muazzam paraların döndüğü böylesi bir çarkta yolsuzlukların ve rüşvetin olmaması mümkün mü? Ya da şöyle soralım: Toplumdaki ilişkilerin esas olarak para üzerine kurulduğu, tüm amacın para kazanmak olduğu, bu nedenle rekabetin ve kıran kırana mücadelenin meşru sayıldığı kapitalist kâr düzeninde yolsuzluk olmaması ve rüşvet verilmemesi nasıl mümkün olabilir?

Olamaz! Kapitalist sömürü düzeni yerle bir olana kadar da mümkün olmayacak. Yolsuzluk, yalan, talan, rüşvet bu düzenin mayasında var. Bu düzenin mayası bozuk!

Dolayısıyla diğer tüm geçmiş hükümetler gibi AKP de derin bir yolsuzluk bataklığına gömülmüş ve çürümüştür. Ayakkabı kutularında veya çelik kasalarda ortaya saçılan milyon dolarlar ve kirli ilişkiler, korkunç çürümenin sadece bir kısmına işaret etmektedir.

Aslında bu çürüme ve yolsuzluk bataklığı çok daha er-

lişkilerini ortaya sererek ona ağır bir darbe vurmak isterken, AKP ise kendisine karşı darbe yapılmak istendiğini iddia ederek bir kez daha mağdur rolüne soyunmaktadır. Böylece hem halkın gözünde cemaati yıpratmak hem de yolsuzlukların üzerini kapatmak istemektedir. Aslında bu iktidar kavgasında taraf olan her iki kesim de tam anlamıyla ikiyüzlüce bir siyaset izlemektedir.

Özetle bu kesimler, biz işçi-emekçileri yeni bir iktidar kavgasında taraf olmaya çağırılmaktalar. Peki, bu iktidar kavgasına ortak olacak, şunun ya da bunun arkasına takılacak mıyız?

Şunun çok iyi bilinmesi gerekiyor: İşçilerin ne AKP'yle ne de cemaatle ortak bir çıkarı vardır. Yıllar yılı ağızlarından dini imanı düşürmeyen ve emekçilerin duygularını istismar eden bu ikiyüzlüler, işçileri sömürerek palazlandılar ve büyük sermayedarlar haline geldiler. Karun kadar zenginleştiler, iktidarın nimetlerinden dilediklerince faydalandılar, yozlaştılar, yolsuzluk bataklığına battılar.

Bu iki kesim gerçekte sermaye sınıfının temsilcisidirler. AKP ve cemaatin arkasında devasa patron örgütleri durmaktadır. Meselâ MÜSİAD AKP'yi, TUSKON ise Gülen cemaatini desteklemektedir.

Biz işçi-emekçiler asla bu iktidar kavgasına ortak olmamalıyız! Yıllarca iyi niyetle AKP'ye oy veren ve şimdi-lerde büyük bir hayal kırıklığı yaşayan işçiler alternatifsiz değildirlir.

İşçilerin alternatifi AKP, CHP ya da MHP gibi patron partileri olamaz, olmamalıdır!

İşçiler, kendi bağımsız alternatiflerini yaratma gücüne sahiptirler. Hangi inanç ve düşüncede olurlarsa olsunlar; uzun saatler boyunca düşük ücretle, esnek ve güvencesiz bir şekilde çalışan, alinteri döken işçilerin çıkarı ortaktır. Çıkarları ortak olan işçilerin çözüm yolları da ortaktır. Tüm işçiler bir sınıf olmanın (işçi sınıfının) bilinciyle hareket etmeli, bir araya gelmeli, kendi bağımsız sınıf çıkarları için örgütlenmeli ve mücadele etmelidirler.

Birleşen ve bağımsız çıkarları için mücadele eden işçi sınıfı; tüm haksızlıkların, zulmün, yalan ve dolanın, yolsuzlukların ve sömürünün hesabını sormaktan geri durmayacaktır! ■

Toplumdaki ilişkilerin esas olarak para üzerine kurulduğu, tüm amacın para kazanmak olduğu, bu nedenle rekabetin ve kıran kırana mücadelenin meşru sayıldığı kapitalist kâr düzeninde yolsuzluk olmaması ve rüşvet verilmemesi nasıl mümkün olabilir?

ken bir dönemde açığa çıkabilirdi. Fakat AKP hükümeti, uzun yıllar mağdur rolüne soyunarak kirli çamaşırlarının ortaya saçılmasının önüne geçti.

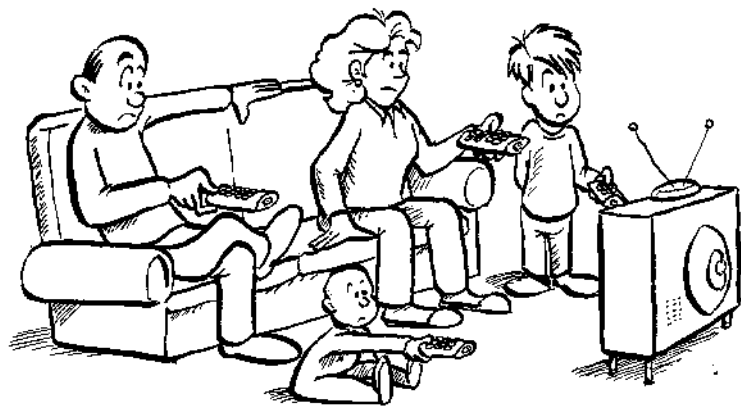
Asker-sivil bürokrasi, yani Kemalist generaller ve yargı mensupları, bunların yanında saf tutan CHP ve diğer elitler yıllarca AKP'yi aşağıladılar. Hatta darbeyle iktidardan indirmek istediler. Bu da AKP'nin ekmeğine yağ sürdü. Haksızlık yapılan ve gadre uğrayan mağduru oynayan AKP, bir taraftan da demokrat pozlara büründü. Böylece hem oylarını arttırarak iktidarını sürdürdü hem de pisliklerinin üzerini örttü.

Lakin ne zaman ki söz konusu kesimlerin süngüsü düştü, işte o vakit her şey değişmeye başladı. AKP ve onun etrafında kurulan koalisyonun içinde yer alan Gülen cemaati, iktidar kavgasına tutuştu. Uzun yıllar devletin içinde yuvalanan ve önemli mevkileri elinde tutan Gülen cemaati, iktidardan daha fazla pay talep edince AKP ile karşı karşıya geldi. Bu iki kesim arasında kıran kırana bir kavga başladı.

İşte yolsuzluk operasyonu bu kavganın bir ifadesidir. Elbette ABD veya Avrupalı emperyalist güçler de kendi çıkarları doğrultusunda, şu ya da bu kesimi destekliyorlar.

Gülen cemaati, AKP'nin kirli çamaşırlarını ve çürümüş

Televizyona Mahkûm Olmak İstemiyoruz!

Patronlar sınıfı, televizyon aracılığıyla işçi-emekçilerin bilincini şekillendirmeye çalışıyor. Egemenlerin fikirlerini yansıtan haberler, programlar, filmler ve daha niceleriyle emekçiler sürekli olarak bombardıman altında tutuluyorlar. Yaşanan sorunların, haksızlıkların sorgulanmasına fırsat tanınmıyor.

Yıllar önce hakları için mücadele eden işçiler bir toplantıda tartışmaktadırlar. İşçinin birisi, kürsüde, çalışma saatlerinin uzunluğundan, boş zamanlarının olmamasından, sosyal faaliyetlere katılamamaktan şikâyet etmektedir. Bir başka işçi yerinden fırlar ve şöyle seslenir: “Neden ekmekten söz etmiyorsun?” Kürsüdeki işçinin cevabı çok anlamlıdır: “İnsan yalnızca ekmekle yaşamaz!”

Evet, insan yalnızca ekmekle yaşamaz. İnsan sadece karnını doyurarak insan olmaz. İnsanı insan yapan en temel özelliği düşünen bir canlı olarak çevresiyle ilişki kurması, üretmesi, sanattan spora, düğün dernekten yardımlaşmaya varıncaya kadar pek çok toplumsal faaliyetlere katılmasıdır. Ne var ki, adına kapitalizm denen kâr düzeninde işçilere yalnızca makine gibi üretmek dayatılıyor. İşçiler sabahın köründe işyerlerine giriyor ve akşamın karanlığında çıkıyorlar. İşçilerin önemli bir kısmı ise gece çalışıyor ve gün ışığını bile göremiyor.

Uzun ve tüketici bir çalışma gününün sonunda kendini eve atan işçi, yorgunluktan dolayı adeta “dökülüyor.” Karnını doyuran işçinin, kendini yatağa atmadan önce yapabileceği hemen hemen tek şey kalıyor: Televizyon izlemek. Böylece kısıtlı zaman tükenmiş oluyor. Hadi diyelim birazcık boş zaman yaratıldı; fakat dışarıya çıkmak, gezmek, çeşitli sosyal faaliyetlere katılmak için gerekli olan

para yok! Çünkü ücretler son derece düşük ve ancak karın doyumuna yetiyor. Meselâ yapılan araştırmalara göre, neredeyse her sınırı denize çıkan İstanbul’da milyonlarca emekçi denizi görebilmiş değildir. Boğazi göremeyenlerin sayısı ise daha fazladır. Yani işçi önce mahallesine sonra da evine hapsediliyor.

Böylece gece gündüz çalışan

işçi için tek eğlence kaynağı televizyon olmaktadır, işçiye televizyon izleme dayatılmaktadır. Örneğin araştırmalara göre, Türkiye’de kişi başına televizyon izleme süresi günde ortalama 4 saattir. Olanaksızlıklardan dolayı, işten sonra yorgun argın televizyonun karşısına oturan işçi, son derece kısıtlı olan zamanını da bu şekilde tüketmektedir.

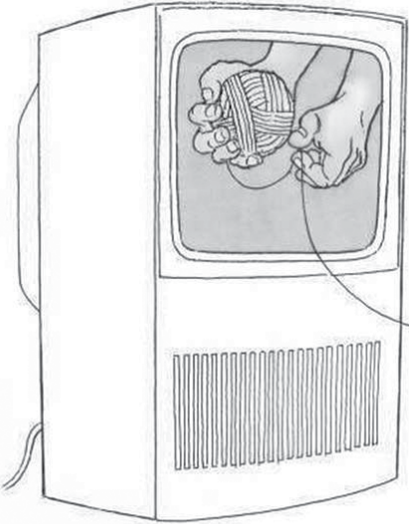
Televizyon izlemek elbette yadırganması gereken bir şey değildir. Düşünülmesi gereken şey, medya gibi devasa bir aracı elinde bulunduran patronların, dünyada milyarlarca emekçiye televizyon yoluyla nasıl hükmettiğidir. Patronlar topluma kendi doğrularını, yani düşüncelerini benimseterek kabul ettirmek isterler ve bunun için medyayı kullanırlar. Televizyon ve gazetelerin yayın kulları, bilgiyi gizlemek, eksik vermek, çarpıtmak, seçerek vermek ve yorumlamak suretiyle toplumu yanıltır, yani kendi amaçları doğrultusunda yönlendirir veya etkilerler.

Televizyon her eve girmiş, her odanın köşesine yerleşmiş, işten arta kalan tüm zamanı ele geçirmiş, insanları kendine esir etmiştir. Patronlar sınıfı, televizyon aracılığıyla işçi-emekçilerin bilincini şekillendirmeye çalışıyor. Egemenlerin fikirlerini yansıtan haberler, programlar, filmler ve daha niceleriyle emekçiler sürekli olarak bombardıman altında tutuluyorlar. Yaşanan sorunların, haksızlıkların sorgulanmasına fırsat tanınmıyor.

Aşırı TV izlenmesi insanları tepki vermeyen bir konuma iter, insanların toplumla iletişimini kopararak yalnızlaştırır. İşte uzun ve yorucu bir çalışma gününün sonunda televizyonun karşısına geçen işçiye böylesi bir tehlike beklemektedir. Evle iş arasına sıkıştırılan, genel olarak mahallesinden çıkamayan, sosyal faaliyetlere katılmayan işçi, ayrıca televizyona mahkûm edilerek toplumdan kopartılmak istenmektedir.

Televizyon yoluyla patronlar sınıfı, ruhları ve beyinleri esir almaya çalışır. İşçilerin, haksızlık eden patrona karşı durabilecek kadar cesur, sendikalarına sahip çıkacak kadar bilinçli olması istenmez. Bunu sağlamak için magazin programlarında işçilerin ne tür hayatlara özenmesi gerektiği anlatılır. Magazin programlarında yoksul insanların hayatları değil, sosyeteden insanların hayatlarının yayınlanması boşuna değildir. İmrenmemiz gereken, benzememiz gereken onların ahlâkı, onların düşünceleri, onların ilişkileridir!

Gerçeklerin toplumdan saklanması, o gerçeklerin yok edilebileceği anlamına gelmez. Patronlar sınıfı gerçekleri ne kadar gizlerse gizlesin, medya ne kadar çarpıtırsa çarpıtсын, işçi sınıfının mücadelesi sürüyor. Kötü iş ve yaşam koşullarına, düşük ücretlere, sosyal yaşamın engellenmesine karşı birleşen işçiler, patronların saltanatına da medyanın yalanlarına da son verecek! ■

Mücadele Alanlarından

Yolsuzluk ve rüşvete karşı eylemler

17 Aralıkta ortalığa saçılan yolsuzluk ve rüşvet ilişkileri, AKP hükümeti ile Gülen cemaatinin hesaplaşmasına dönen operasyonlar, sendikaların ve demokratik kitle örgütlerinin gerçekleştirdiği eylemlerle protesto edildi.

30 Aralıkta Türk-İş ve KESK İstanbul Şubeler Platformu, İstanbul-Şişli'de Cevahir AVM önünde toplanarak AKP Şişli ilçe teşkilatına yürüdü. "Her Yer Rüşvet Her Yer Yolsuzluk", "Ayakkabı Kutusu Fena Çıktı Kokusu", "Hırsızlardan Hesabı Emekçiler Soracak!" sloganlarıyla hükümet protesto edildi. Sendikalar adına yapılan basın açıklamasında, AKP'nin otoriter zihniyeti, yağma ve talan düzeni eleştirildi. Örgütlenmek isteyen işçiler işten atılıp sendikalar etkisizleştirilmeye çalışılırken, sermayenin palazlandığı, yolsuzluğun, rüşvetin ve çürümenin alıp başını gittiği ifade edildi.

11 Ocakta ise DİSK, KESK, TMMOB ve TTB'nin çağrısıyla Ankara'da bir miting gerçekleştirildi. AKP'nin ortaya saçılan yolsuzlukları protesto edildi. Sabah saatlerinde Hipodrom'da toplanan sendikalar, emekten yana siyasi partiler ve demokratik kitle örgütleri, kortejler oluşturarak Sıhhiye Meydanı'na doğru yürüyüşe geçtiler. "Bozuk Düzende Sağlam Çark Olmaz, Bu Pisliliği Halk Temizler!" pankartının taşındığı yürüyüş boyunca, "Her Yer Rüşvet Her Yer Yolsuzluk", "Çal Çal Nereye Kadar Bitti Buraya Kadar" sloganları atıldı. Mitingde konuşma yapan KESK

Genel Başkanı Lami Özgen, yolsuzluğun ve kokuşmuşluğun her yana saçıldığını ve bunun sorumlusunun AKP ve Gülen cemaati olduğunu söyledi. Özgen, iktidar kavgası veren AKP ve cemaatin taşeronlaştırma, güvencesizleştirme, dinin siyasallaştırılması, Roboski'nin üstünün kapatılması ve Kürt sorununun çözümsüzlüğü konusunda bir anlaşmazlıklarının olmadığını ifade etti. "Rant kavgasının seyircisi olmayacağız" diyen Özgen, "Birlikte ve ortak mücadeleyi esas alacağız. Gelin bu pisliliği hep birlikte süpürüp tarihin çöp sepetine atalım" dedi.

DİSK Genel Başkanı Kani Beko da yaptığı konuşmada, "İktidardaki her saray kavgasında çalınan bizim ekmeğimizdir. Tepemizdeki her çete savaşında gasp edilen bizim alınterimizdir. Onlar bizim geleceğimizin, bizim haklarımızın üzerinde tepişmektedir" dedi. TMMOB ve TTB adına yapılan konuşmaların ardından miting sona erdi.

Milas'ta özelleştirmeye karşı miting

Muğla'ya bağlı Kemerköy, Yeniköy ve Yatağan'daki termik santraller ile maden ocaklarının özelleştirilmek istenmesine karşı 16 Eylül'den bu yana devam eden direniş, 29 Aralıkta Milas'ta gerçekleştirilen mitingle devam etti. Türkiye Maden-İş ile Tes-İş'in düzenlediği mitingde Genel Maden-İş de destek verdi. Mitinge binlerce işçi katıldı.

Milas Şehir Stadyumu önünde toplanan işçiler, kortejler halinde Atatürk'a yürüdüler. Yürüyüş boyunca "Yaşasın Sınıf Dayanışması", "Sattırmayacağız", "Özelleştirmeye Hayır", "Madenler Halkındır Satılamaz", "Zonguldak, Yatağan Omuz Omuza!" dövizleri ve sloganlarıyla işçiler tepkilerini dile getirdiler. Yapılan konuşmalarda rüşvet ve yolsuzluk skandallarına dikkat çekildi. Yatağan işçilerinin devam eden direnişinin peşkeş düzenini yıkacağı ve özelleştirmeleri durduracağı vurgulandı.

Punto Deri'de işçilerin direnişi devam ediyor

Sendikalaştıkları ve haklarını aradıkları için işten çıkarılan 78 Punto Deri işçisinin direnişi devam ediyor. DERİTEKS'te örgütlenen ve çeşitli eylemlerle seslerini duyurmaya çalışan işçiler, direnişlerinin 165. gününde de eylemdeydiler. Aralarında ÜİD-DER'in de bulunduğu demokratik kitle örgütlerinin ve sendikaların destek verdiği eylem, Zeytinburnu eski adliye meydanında başladı. Burada toplanan işçiler, 58. Bulvarı Caddesi'ne doğru yürüyüşe geçtiler. Yürüyüş sonrasında direnişçi işçilerden Ramazan Akgün bir konuşma yaptı ve anayasal haklarını kullanarak sendikalaştıkları için işten atıldıklarını anlattı. Patronun bakanlık aracılığıyla Asgari Ücret Tespit Komisyonu üyesi Akansel Koç'u fabrikaya danışman olarak atadığını belirtti ve "anayasayı

yapanlar kendileri çiğnetiyorlar” dedi. DERİTEKS Genel Başkanı Musa Servi ise yaptığı konuşmada, patronun sendika düşmanlığı yaptığını, direnişten sonra ücretleri bordroya tam yansıtmak zorunda kaldığını belirtti. Servi, Türk-İş yönetimini üyelerine sahip çıkmaya çağırdı.

Zorlu Tekstil işçileri direnişte

TEKSİF sendikasında örgütlenmek isteyen Denizli'deki Zorlu Tekstil işçileri, 11 Ocakta patronun işten atma saldırısıyla karşılaştılar. 36 işçi, işlerin azaldığı gerekçesiyle kıdem tazminatları ödenerek işten çıkarıldı. Atılan işçiler, fabrika önünde çadır kurarak direnişe geçtiler. İşçiler adına bir basın açıklaması gerçekleştiren TEKSİF Denizli Şube Başkanı Recep Oktay, sendikaya üye olmanın her işçinin hakkı olduğunu dile getirdi. “İşten çıkarılan arkadaşlarımız geri alınana kadar mücadele edeceğiz” dedi.

Taşeron işçileri hak gasplarına karşı direniyor

Kısa süreli sözleşmelerle çalıştırıldıkları için iş güvencesinden yoksun olan, düşük ücret verilen ve hiçbir sosyal hakları olmayan taşeron işçileri hakları için mücadele veriyorlar. Taşeron işçileri hiçbir gerekçe gösterilmeden işten

çıkartılıyor, ücretleri geciktiriliyor ve hakları gasp ediliyor.

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi yemekhanesinde çalışan 11 işçi, işten atıldı. İşten atılan işçiler, hakları için 13 Ocakta direnişe başladılar. Yıllardır hastanede çalışan işçiler, 2013'ün son aylarında üniversitenin Beyazıt kampüsünde görevlendirilmişlerdi. Fakat 1 Ocakta ihaleyi kazanan yeni taşeron şirket, işçilere işbaşı yaptırmadı. Kendi işyerlerine dönen işçilere burada da işbaşı yapılmadı. Dev Sağlık-İş Sendikası üyesi işçiler, işlerine geri dönene kadar direnişlerini sürdüreceklerini ifade ediyorlar.

Giresun Üniversitesi'nde ise taşeron bir şirkete bağlı olarak çalışan 6 işçi, gerekçe gösterilmeden 10 Ocakta işten çıkartıldı. İşten çıkartılan işçiler, SES ve Sağlık-Sen sendikalarının desteğiyle bir basın açıklaması gerçekleştirdiler. Giresun Kamu Şirket İşçileri Derneği Başkanı Hamza Türkmen, işçiler adına yaptığı basın açıklamasında, “Üniversitede güvencesizlik, adaletsizlik ve haksızlık

var ise orada özgürlük ve bilimsel bir ortamdan söz edilemez... Taşeron şirketlerin hiçbir hükmü yoktur. İşe kimlerin alınacağını ve kimlerin işten çıkarılacağını listesini şirketlere veren üniversitedir. Topu taşeron firmalara atarak sorumluluktan kaçamazsınız” dedi. Türkmen atılan işçilerin geri alınmasını istedi.

Standart Profil işçilerinin direnişi sürüyor

Manisa Organize Sanayi Bölgesi'nde sendikalı oldukları için işten atılan Standart Profil işçilerinin direnişi sürüyor. İşçiler yaklaşık 250 gündür direnişler.

Sendikalı olarak işlerine geri dönmek için fabrika önünde direnen işçiler, 9 Ocakta, soğuktan korunmak amacıyla çadır kurmak istediler. Fabrika yönetimi, özel güvenlikçileri çağırarak, işçilerin çadır kurmasını engellemeye çalıştı. Direnişçi işçiler ve özel güvenlik elemanları arasında gerginlik yaşandı. İşçiler, daha önce de aynı saldırılara uğradıklarını belirterek, engellemelere rağmen çadırı kurdular. İşçilerin mücadelesi devam ediyor. ■

Direnişçi Punto Deri İşçileri Anlatıyor

Zeytinburnu'nda bulunan Punto Deri'de uzun yıllar çalışmış olan işçiler, aylarca süren sendikalaşma çabalarının ardından DERİTEKS'te örgütlendiler. Uzun, ağır ve güvenliksiz çalışma koşulları, sigorta primlerinin çok düşük ödenmesi, yıllık izinlerin kullandırılmaması, servis bulunmaması gibi sorunlar karşısında sendikalaşmaya giriştiler. Ancak patron işçilerin birlik olmasını hazmedemediği için 36 işçiyi işten çıkardı. İşçiler, yaklaşık 170 gündür işyeri önünde direnişlerini sürdürüyorlar. İşçilerin birliğini dağıtamayan Punto patronu, kendisine ait Maksut Tat fason atölyesinden 50 işçiyi daha işten attı. Çünkü bu atölyedeki işçiler de hakları için sendikalaşmaya başlamışlardı. İşten atılan işçiler, direnişteki işçi kardeşleri gibi mücadele yolunu seçtiler ve Punto işçilerinin direnişi daha da büyümüş oldu. Örgütlenme biçimleri, kurdukları kardeşlik bağı ve kararlı duruşlarıyla örnek olan Punto Deri direnişçileriyle bir söyleşi gerçekleştirdik.

İşten atılmadan önce ne tür sorunlar yaşıyordunuz?

Ramazan: Silivri-Selimpaşa'dan 3 vesaitle gelen arkadaşlarımız var. Akşam 10'dan 11'den önce işyerinden çıkamıyorduk. Sabah çok erken gelip, akşam çok geç çıkıyoruz. Geçenlerde Nişantaşı'na eyleme gittik: Orada bir arkadaşımızın kızıyla karşılaştık, okula gidiyor. Bana "amca babamı daha yeni görmeye başladım, sendika sayesinde" dedi. İşte bu kadar kötüydü çalışma koşullarımız. Sabah 8'de işyerine giriyoruz, akşam 11'den önce çıkmak mümkün değil. Biz patrandan iki şey istemiştik: Maaşlarımız bordrolara yansısın, yıllık izinlerimiz verilsin. İşveren bunlara razı olmadı.

Deri imalatı yaptığımız için hasta olan arkadaşlarımız var. Şu anda 3 arkadaşımız meslek hastalığına yakalandığı için hastanede yatıyor. İşyerinde yoğurt, süt verilmesi gerekiyor; kesinlikle verilmiyor. İmalattakilerin iki saatte bir hava alması gerekiyor; buna da kesinlikle izin verilmiyor. İşveren sendikalaştığımızı duyduktan sonra, toz maskesi getirmeye başladı. Evin çarkını döndürmek için bu şartlarda çalışıyorduk.

Lokman: Çocuklarıma iyi bir gelecek hazırlamak için yoğun çalışmaya katlanıyordum. Biliyoruz insanca bir şey değil ama mecburuz. Benim hanım bana her zaman "bu işi bırak, burada çalışma" diyordu. Neden diye so-

ruyordum: "Bu işte Cumartesi yok, Pazar yok, gece 11'e kadar çalışıyorsun. "Çocuklar üzüyor. 'Herkesin babası 5'te 6'da geliyor, bizim babamız bizimle öpüşmeden, bizi sevmeden uyuyakalıyoruz' diyorlar." Liseye giden oğlum diyor ki "baba biz seni mahkemeye vereceğiz. Bu işyerinden de senden de davacıyız, bize hiç zaman ayırmıyorsun." İşte bizim hayatımız bu. Her şeye rağmen gece 1'de de eve gitsem çocuklarıma 10 dakika zaman ayırmaya çalışıyordum. İyi ki hakkımızı aradık, sendikalı olduk. Şu an çocuklarımla çok mutluyum, her gün ders yapıyoruz. Akşamları eve gidebiliyorum, yemekleri ben yapıyorum. Hanım, öğleden sonraları işe gidiyor, 350 lira para alıyor. Mutfak paramıza yetiyor. Paramız yok ama olsun, huzurumuz var.

Mehmet: Ben direnişe 35. gününde katıldım. Uzun saatler, düzensiz ve kuralsızca çalışıyorduk, yıllık izinlerimizi kullanamıyorduk, maaşlarımız bordrolarımıza yansımıyordu. İnsanlar çocukları ve ailesi için, onların geleceği için çalışır. Punto'da tela traş bölümünde çalışıyordum. Bu bölüm yoğun tozlu bir ortam. Traş makinelerinden dolayı çok yüksek gürültüde çalışıyoruz. Şikâyetlerimizi iş güvenliği uzmanına ilettiğimizde bunların normal olduğunu söylüyor. Ama yarım saat içinde masaların üzeri tozla örtülüyordu. Çalıştığımız ortamda en ufak bir havalandırma bile yoktu. Yazın sıcaklığında dönen pervaneler, kürklerin kıllarını savuruyor ve biz de onları yutuyorduk. Maske istiyorduk, verilmiyordu. Bir kutu maske için 1 buçuk, 2 ay beklediğimizi biliyorum. En sonunda dayanamayıp kendi cebimden aldım. Maske ter yapıyordu, gözlük buhar yapıyordu. İş güvenliği uzmanına onlarca defa söyledik ama bir şey değişmedi, havalandırma yapılmadı. Yüzlerce işçinin çalıştığı bir bölümde yangın merdiveni bile yok! Bu şekilde çalışma ruhsatı nasıl verilmiş, bunu anlayabilmiş değilim. Örgütlenmek gerektiğini yakıcı bir şekilde hissettik. Ben de bu sebeplerle DERİTEKS'e üye oldum.

Uzun saatler çalıştığımız için çocuklarıma bile yabancılaştık. Saat 11'den sonra eve gittiğim için çocuklarıma zaman ayıramıyordum. Gittiğimde zaten uyumuş oluyorlardı. Ne ders-

leriyle ilgilenebildim, ne sevgimi gösterebildim. Direnişe çıktığımdan beri ailemle, çocuklarımla vakit geçirebiliyorum. Burada gün boyunca soğukta bekliyorum. Buradan çıktığımda çocuğumu okuldan almaya gidiyorum. Çocuğum gelip sarıldığında bende ne maddi sıkıntı kalıyor, ne soğuk hava işliyor. O an her şeyi unutuyorum. Bu da direnişin avantajıdır.

Nasıl örgütlendiğinizden söz eder misiniz?

Ramazan: Ben Punto Deri'de 10 yıldır çalışıyorum. 9 ve 16 yıldır çalışan arkadaşlarımız var. Punto'da da kapitalist sömürü sisteminin çarkları dönüyor. En önemli konu örgütlülük. Sorunlar, 1991 yılında DERİTEKS'in (Deri-İş Sendikası) bu havzadan Tuzla'ya gitmesiyle başlamış. Örgütlü sendikanın buradan gitmesiyle; uyanık patronlar, işçileri rahat rahat sömürmeye başlamışlar. Bu havzanın genel sorunu, burada örgütlülüğün olmaması. Biz Punto'da 2004'ten bu yana zamların bordrolara yansması için uğraşyoruz. Bizleri atlata atlata bugüne geldiler. Biz de arkadaşlarla kendi aramızda karar aldık, DERİTEKS'te örgütlenmeye başladık. Sendikaya ilk olarak ben gittim.

Biz, işyeri içinde örgütlenme işlerimizi konuşmadık. Hatta işyeri içinde birbirimize eski samimiyetle bile davranmadık, bazen sert çıktık birbirimize. Biz işyeri dışında görüştük ve örgütlenmeye başladık. Hanım arkadaşlarımız üzerinden diğer hanım arkadaşlarımızla bir araya geldik, konuştuk. Birer ikişer gittik sendikaya. 10 yıllık arkadaşlığımızın getirdiği güvenle, yakın markaj görüşmelerle birleştik, yaklaşık 100 küsur arkadaş sendikaya üye olduk. Yaklaşık 8-9 ay işveren, müdür hiçbiri duymadı. Patron "sinek uça duyarım" diyordu; örgütlendiğimizi açıklayınca gördü ne uçtuğunu! İşveren bizle görüşmek istediğinde, sendikayı aradan çıkarmasını asla kabul etmedik. Etmediğimiz için gördüğümüz gibi 36 arkadaş, işyeri önünde direnişe geçtik.

İşçilerin birlik olması, kardeşleşmesi çok önemli. Punto'da Türk, Kürt, Ermeni, Alevi, Sünni işçiler var, dayanışmayı nasıl sağladınız?

Ramazan: Hepimiz Adem ile Havva'nın çocuklarıyız. Ben mezhebe, dine bakmam. Bir yaratıcıya inanırım, ahrete inanırım. Kim neye inanırsa inanır, biz ona karışmıyoruz. Bizde Alevi, Kürt, Türk, Abhaza, Gürcü, Ermeni var, hepsi var. Bu farklılıklarla hareket edersek, bu, dünyadaki sömürü sisteminin işine yarar. Şunu çok iyi biliyordum: Siyonist ve kapitalist dünyada egemenler böl, parçala ve yönet taktiğini kullanırlar. Bunu bildiğimiz için aramızda hiçbir siyasi eğilim gözetmedik. Meselâ benden önce konuşan arkadaşım HDP'li, diğer arkadaşım CHP'li... Yani bizde her düşünceden arkadaş var. Hepsinin taşıdığı siyasi fikirlere biz saygı duyarız. Biz sadece haklarımızı beraberce, emek eksenli olarak nasıl elde edeceğimize baktık. Ne 10 yıldır beraber çalıştığım arkadaşlarım benden incindi, ne ben onlardan.

Mehmet: Direniş alanında birlikte yaşamayı, birlikte

paylaşmayı öğrendik. Birbirimize güven duygumuz daha da pekişti. Bütün arkadaşlarım bence 10 numara insanlar! Arkadaştan ziyade biz burada bir aile olduk. Güvenimiz geliştikçe dayanışmamız büyüdü. Ben bu işten kazançlıyım, çünkü ben direnişle bunları öğrendim.

Direnişle birlikte işyerinde neler değişti?

Ramazan: Patron işçilerin birlik olduğunu öğrenince, tüm kötü koşullar bir anda değişti. Artık fazla mesai yapılmıyor, işçileri 7'de gönderiyorlar. Sabah 10 dakika geç mi kaldın, "olur ya otobüs trafikte kalmıştır" diyorlar. Önceden olsaydı, ihtar imzalatırlardı. 10 yılda bir defa bile geç kalmadım. Önceden sigorta primleri asgari ücretten gösteriliyordu, şimdi brüt üzerinden yansıtılıyor SGK'ya.

Henüz birlik olamamış işçilere nasıl seslenmek istersiniz?

Lokman: Herkesin elini taşın altına koymasını istiyorum. Herkes hakkını arasın, kim ne derse desin. Biz hakkımızı aramazsak, diğeri aramazsa, yıllar sonra çok geç kalmış olacağız.

Mehmet: Son olarak şunu söylemek istiyorum: "Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür/ ve bir orman gibi kardeşçesine." Bu da tüm ezilenlere, tüm işçilere, tüm sömürülenlere Punto Deri işçisi olarak son mesajımız olsun.

Direnişin sizlere neler kazandırdığını düşünüyorsunuz?

Ramazan: Ben sendikayla ilk defa tanıştım, bilmiyordum. Benim için bir okul oldu. Daha değişik şeyler öğreniyorsunuz. Bazı şeylere ben çok dar bakardım. Meselâ en uyuz olduğum şey marjinal kelimesidir. Bize dediler ki "marjinal bunlar!" Bize öyle de dava açtılar. Yani demek ki hakkını ararsan, birleşirsen, patrona, iktidara yahut da devlete "bu yanlış" dersin, sen marjinal oluyormuşsun. Bu benim için çok öğretici oldu. Bu süreçte korkanı görüyorsun, yürüyen görüyorsun, aslında herkesin kilosunu görüyorsun. Bu da benim için öğretici oldu.

Sizlere de çok teşekkür ederiz. Çünkü ÜİD-DER'li arkadaşlar, bize çok ziyarete gelen arkadaşlar. Biz de tüm direnişçiler olarak onlara çok teşekkür ediyoruz. ■

Güney Asya'da İşçilerin Öfkesi Yükseliyor

Güney Kore'de mücadele sertleşiyor

9 Aralıkta özelleştirmeye karşı süresiz olarak greve başlayan binlerce Kore Demiryolu (KORAIL) işçisinin grevi, 30 Aralıkta bitti. Güney Kore'de en uzun süren demiryolu grevi niteliğini kazanan bu grev, Kore Demiryolu İşçileri Sendikası (KRWU) ile ülkenin iki muhalif partisinin, mecliste ulaştırma bakanlığına bağlı olarak alt komisyon kurulmasında anlaşması üzerine sonlandırıldı. Komisyon kurulması sendikanın beş talebinden biriydi. Komisyonun amacı, demiryollarının, özelleştirilmeye gitmeden yönetiminin geliştirilmesini sağlamak.

22 gün süren grev, hükümet tarafından "yasadışı" olarak gösterilerek işçilerin eylemleri karalanmaya, gözden düşürülmeye çalışılmıştı. Ancak grev, diğer sektörlerdeki işçilerden, öğrencilerden, hukukçulardan kısacası toplumun pek çok kesiminden ve daha ikinci gününden itibaren uluslararası alandan büyük bir destek gördü ve işçilerin gücünü hükümete gösterdi. Buna karşılık boş durmayan hükümet ve KORAIL yönetimi, sendika üyesi 490 işçiyi sürgün etmekle ve işten çıkarmakla tehdit etti. Grevin öncüsü 2 işçi tutuklanırken, 34 sendikacı için de tutuklama kararı çıkartıldı. Baskıları daha da arttıran hükümet, işçilerin gözünü korkutmak ve grevi kırmak amacıyla polisi de devreye soktu. Polis, sendika binasını basarak çeşitli dosyalara, bilgisayarlara el koydu.

700 bin üyesi olan Kore Sendikalar Konfederasyonu (KCTU), hükümetin demiryolu işçilerine karşı sürdürdüğü baskı ve yıldırma politikalarına karşı 28 Aralıkta genel grev ilan etmişti. Başkent Seul'de binlerce işçi-emekçi şehir merkezinde bir araya gelerek hükümeti protesto etti. Yaklaşık 100 bin işçi ve emekçi, hükümetin seçimlere hile karıştırmasına ve demiryolu işçilerinin eylemlerinde olduğu gibi emek örgütlerine sınırlandırmalar getirmesine karşı öğleden gece yarısına kadar eylemler gerçekleştirdi. İşçi ve emekçi kitleler, Başkan Park Guenhye'nun bütçe açığını sağlık, su, kamu binaları, demiryolu taşımacılığı gibi alanlarda özelleştirmelere giderek kapatmak istediğini ve

zenginleri ise vergi yükünden kurtardığını dile getiriyorlar. İşçiler, Park hükümetinin istifasını istiyorlar. Genel grevin sloganı ise şuydu: "Hiçbir politik güç, halkı yenilgiye uğratamaz!"

Demiryolu işçileriyle dayanışmanın büyümesi ve eylemlerin yayılması üzerine hükümet, özelleştirme karardan vazgeçti. Muhalefet partisi ile birlikte mecliste demiryollarının yönetilmesi için bir komisyon kurmak zorunda kaldı. Anlaşmayla birlikte grev bitti ve işçiler işlerine geri döndüler. İşlerine dönen binlerce sendikalı işçi, gerçekleştirdikleri eylemlerle hükümetin özelleştirme politikalarına karşı mücadelede kararlı olduklarını gösterdiler. Hükümetin sopası konumundaki polis ve yargı ise "yasadışı" ilan ettiği grevi başlatanları araştırmayı sürdüreceğini söyleyerek işçilere gözdağı veriyor. Buna karşılık KCTU, 25 Şubat'ta bir günlük genel greve çıkma kararı aldı. KCTU, Ocak ayında da hükümetin politikalarına karşı pek çok kent merkezinde eylemlerine devam edeceklerini söylüyor. Kore'de işçilerin mücadelesi yükseliyor, toplumun ezilen kesimleri eylemlere destek veriyor ve mücadele giderek sertleşiyor.

Kamboçya'da tekstil işçilerinin mücadelesi patronları korkutuyor

Kamboçya'da 24 Aralıkta başlayan ücret artışı mücadelesi devam ediyor. Yaklaşık 500 bin işçinin istihdam edildiği tekstil sektöründe aylık ücret 80 dolar. İşçiler ücretlerinin 160 dolara yükseltilmesini talep ediyorlar. Hükümet ise ücret artışını 100 dolarla sınırlıyor. Bu nedenle 500'den fazla tekstil fabrikasında greve çıkıldı.

İşçiler, 80 dolarla sefalet koşullarında yaşadıklarını ifade ediyorlar. Yapılan araştırmaya göre Kamboçya'da bir işçinin aylık temel ihtiyaçlarını giderebilmesi için en az 150 dolar ücret alması gerekiyor. Ancak hükümet, işçilerin aylık maaşını önce 95 dolar, işçilerin eylemlere başlamasıyla birlikte ise 100 dolar olarak belirledi. Günlerce süren grev 3 Ocakta başkent Phnom Penh'de grevci işçilerin düzenlediği eyleme polisin vahşice saldırmasının ardından, 8 Ocakta sendikacıların çağrısı üzerine sona erdi. Polis tarafından kalabalık üzerine gerçek mermilerle ateş açılması sonucu en az 5 işçi yaşamını kaybetti ve 40'ın üzerinde de yaralanan oldu. 23 işçi de tutuklandı. Polis

GÜNEY KORE

VIETNAM

ise işçilerin eylemine çamur atmak için öldürülen işçilerin “anarşist” olduğu ve özel sektöre zarar verdikleri propagandasını yapıyor. Katliamını haklı çıkarmaya çalışıyor. Savunma Bakanlığı ise kraliyet ordusunun, kralı, hükümeti ve yasaları korumak için gereken her şeyi yapabileceğini açıkladı. İşçilerin grevini bastırmak için Kamboçya kol-

luk kuvvetlerine Güney Kore’den de destek geldi. Ancak bu vahşi saldırılara rağmen işçiler, korkmadıklarını ve talepleri karşılanıncaya kadar mücadelelerinde kararlı olduklarını söylüyorlar.

Polisin acımasız saldırılarının ardından fabrikalara dönen işçiler, önümüzdeki günlerde mücadelelerine ne şekilde devam edeceklerine karar verecekler. Ancak bu arada iş durdurmanın 200 milyon dolara mal olduğunu söyleyen patronlar, bu maliyeti sendikalara ödetmek istiyorlar. Patronlar, sendikalara sözde “verdikleri zarardan” dolayı tazminat davaları açtılar. Sözümona devletin işçilere uyguladığı her türlü şiddete karşı olduklarını ve kınadıklarını söyleyen H&M, Adidas, Gap, Columbia, Puma, Levi Strauss gibi büyük markalar ise her zamanki gibi, işçiler greve çıktıkları için fabrikalarını başka ülkelere taşıyacakları tehdidinde bulunmaktan geri durmadılar.

Sendikalar, tekstil işçilerinin, egemenler tarafından uygulanan vahşi baskılara ve patronların tehditlerine rağmen mücadelelerine devam edeceğini belirtiyorlar. Patronlar için ucuz işgücü olarak görülen Kamboçyalı işçiler, kölece çalışma koşullarına ve sefalet ücretine artık hayır diyorlar. Bu ayağa kalkışı gören hükümet ve patronlar ise var olan düzenlerinin bozulmasından ölesiye korkuyorlar. Bu nedenle de işçilerin mücadelesini, polisi ve hatta orduyu devreye sokarak kanla bastırmaya çalışıyorlar. Ancak gün gelecek, patronların devreye soktukları hiçbir güç, işçilerin örgütlü mücadelesini durduramayacak!

Vietnam’da inşaat işçilerinin öfkesi

Vietnam’ın kuzeyinde bir bölgede Samsung’a ait bir fabrikanın inşaatında çalışan işçiler, 9 Ocakta polisle çatıştılar. Fabrika inşaatında yaklaşık on bin işçi çalışıyor. İşçilerden birinin, özel güvenlik elamanları tarafından bayılana kadar dövülmesi inşaat işçilerinin yoğun tepkisini çekti. Arkadaşlarının vahim durumunu gören yaklaşık 4 bin işçi, özel güvenlik elamanlarıyla çatıştı. Polisin de dâhil olduğu çatışmada çok sayıda işçi ağır bir şekilde yaralandı.

Samsung ve diğer birçok teknoloji firması, üretimlerini işgücünün ucuz olduğu Vietnam gibi ülkelere kaydırıyorlar. Kapitalist gelişme hızlandıkça işçileşme de artıyor. Oldukça düşük ücretlerle ve ağır koşullarda, adeta köle gibi çalışan işçiler giderek seslerini daha fazla yükseltiyorlar. Vietnam ya da Çin gibi ülkelere yatırımlarını kaydıran patronlar, işçilerin mücadelesinden kaçacaklarını zannediyorlardı, ama işçilerin mücadelesi onları buralarda da yakalamış durumda. Patronlar her nereye kaçarlarsa kaçsınlar, işçilerin mücadelesinden kurtulamazlar. Çünkü sömürünün olduğu her yerde işçiler eninde sonunda hakları için ayağa kalkacak ve patronlar sınıfına gerekli cevabı vereceklerdir.

Şili limanlarında grev

Şili’de liman işçilerinin grevi 9 limana yayıldı. Şilili liman işçileri, toplu iş sözleşmesinin part-time ve sendikasızsız çalışan işçileri de kapsamaması talebiyle greve çıktılar. İlk grev, Aralık ayında kuzeyde yer alan ve bakır ihracatında önemli bir liman olan Puerto Angamos’ta başladı.

Sendikalı işçiler, grevin ilk dönemlerinde talepleri kabul edilmezse grevi diğer limanlara da yayacaklarını ifade ediyorlardı. Aradan çok zaman geçmeden grev, sendikasızsız işçileri de kapsayarak hızla güneyde ve merkezde bulunan 9 limana yayıldı. Güneydeki liman işçileri 10 Ocakta iki günlük grevlerini sonlandırırken, kuzey ve merkezdeki liman işçileri daha fazla sendikal hak için eylemler gerçekleştirdiler. Güneydeki işçiler de görüşmeler sonuç vermezse greve devam edeceklerini söylüyorlar. Dünyaya açılan kapılar olarak değerlendirilen kuzeydeki limanlar, Şili ekonomisi için kritik önem taşıyor. Grevlerden özellikle bakır ticareti etkilendi. Angamos Limanı’ndaki grev nedeniyle bakır gelirin 130 milyon dolar düştüğü belirtiliyor.

Şili’nin en büyük limanı San Antonio’da, işçilerin dokuzda sekizi 2005’ten 2013’e kadar alamadıkları öğle yemeği ücretlerini geriye dönük olarak talep ediyorlar. Limanda gemiler, yükleme-boşaltma işlemleri durduğu için bekliyor. Bu limanda meyve ihracatı etkilenmiş durumda.

İşçiler, sendikasızsız işçilerin sendikalı olmasının kabul edilmesi ve sendikalı işçilerle aynı şekilde tatil, emeklilik, sağlık haklarına sahip olmaları durumunda eylemlerini sonlandıracaklarını söylüyorlar. ■

KAMBOÇYA

Ücretsiz ve Nitelikli Kreş Haktır!

Çocukların bakımı ve yetiştirilmesi işçi aileleri için oldukça büyük bir derttir. Üstelik toplumda, çocuk bakımı ve ev işleri kadının tek başına üstlenmesi gereken bir görev olarak görülür. Bu nedenle, milyonlarca emekçi kadın eve hapsolmuş durumdadır. Kadınların yaşamı zordur, çilelidir. En zoru da bir işyerinde çalışırken çocuk sahibi olmaktır kadın için. Daha hamilelik sürecinde başlar sıkıntılar. İşten atılma riski vardır, kontroller için izin almak sıkıntılıdır. Doğum izni zaten yeterli değildir. 6 aylık ücretsiz izin kullanmak geçim derdini iyice arttırır. Günde iki saatlik süt izni çoğu işyerinde kullanılmaz. Patronların kâr hırsı yüzünden, çocuk sahibi olmak mutluluktan ziyade eziyete dönüşür. Sonuçta çocuğuna bakabilecek bir yer bulamadığı için işten çıkmak zorunda kalan kadın işçiler eve hapsolurlar. Bu durum geçim sıkıntısını daha da arttırır.

Hükümet, kadınları çocuk yapmaya teşvik ediyor. Ancak çocukların bakımı sorununu kadının sırtına yıkıyor. Anne, kaynana, komşu gibi çözümlere zorluyor. Asgari ücret ya da onun biraz üzerinde ücrette çalışan işçilerin çocukları için bakıcı tutması ise, elbette mümkün değildir. Gerçekte çocukların bakılması ve yetiştirilmesi işinin yalnızca ailelerin ve özellikle de kadınların sırtına yıkılmaması gerekiyor. Aslında nereden bakılırsa bakılsın, çocukların bakımı sorunu toplumsal bir sorundur ve bu nedenle daha kapsayıcı, daha sağlıklı ve kalıcı çözümler bulunmalıdır. Hem emekçi kadının yükünü büyük oranda hafifletecek ve kadını eve hapsedmeyecek hem de çocuğun gelişimine katkı sunacak en iyi çözüm elbette kapsamlı ve nitelikli kreştir. Eğitimin, bakımın, sosyalleşmenin paralel olarak yürütülmesi gereken bu kreşlerin ücretsiz olması ve günün tüm saatlerinde hizmet vermesi gerekir.

Türkiye’de binlerce özel küçük kreş var. Ama bir işçi ailesinin iyi bir kreşin ücretini karşılamasına imkân yoktur. Özellikle son iki yıldır medyada Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından kadın istihdamını arttırmak için ücretsiz kreşler açılacağına ya da kreş yardımı yapılacağına ilişkin “müjdeli haberler” veriliyor. Ama gerçek bunun tam tersidir. Verilen sözlerin hiçbiri gerçekleşmediği gibi esnek çalışma, evden çalışma gibi kadınları daha fazla eve hapseden uygulamalara hız veriliyor.

Diğer taraftan özel anaokulları ve devlet okullarının ana sınıfları var. 3 yaşını doldurmamış çocuklar bu okullara kabul edilmiyor. Ana sınıflarında tam gün eğitim yok, dolayısıyla çalışan kadınlar için uygun değil. Tam gün hizmet veren anaokulları ise yaygın değil. Vardiyalı çalışanlar içinse özel kreşlerden başka seçenek yok. Çocuklarını devlet okullarının ana sınıflarına veren işçi aileleri ise, kendilerini bir para tuzağının içinde buluveriyorlar. Örneğin sitemize mektup gönderen bir kadın işçi: “Daha çocuğumuzun kaydını yaparken 300 liralık malzeme aldırılmışlardı. 50 lira tamir masrafı, 100 lira okul aidatı derken bizdeki heyecan gitmiş yerini düşünce ve endişeye bırakmıştı. Çünkü biz asgari ücrete geçinmeye çalışan ailelerdik” diyerek anlatıyordu yaşadığı sıkıntıyı.

Yasaya göre 150’den fazla kadın işçi çalıştıran işyerleri 0-6 yaş grubu için ücretsiz kreş açmak zorunda. Ama sendikalı bazı fabrikalar dışında yasayı uygulayan işyeri neredeyse yok. Zaten hiçbir denetim de yapılmıyor. Yasanın uygulandığı fabrikalarda ise keyfi uygulamalar getiriliyor. Örneğin 2 yaşından küçük çocuklar kreşe kabul edilmiyor ya da gece vardiyaları için kreş hizmeti verilmiyor. Üstelik Türkiye’deki işyerlerinin %90’dan fazlasını 150’nin altında işçi çalıştıran işyerleri oluşturuyor.

İşyerlerinin açacağı kreşlerin yanı sıra organize sanayi bölgelerinde ve işçi mahallelerinde kadının çalışıp çalışmadığına bakılmaksızın her yaş grubundaki çocukların faydalanabileceği, 24 saat hizmet verecek, maliyeti devlet tarafından karşılanan kaliteli ve ücretsiz kreşler açılmalıdır.

Bu imkânsız bir talep değildir. Bugün İsveç, Fransa, Hollanda gibi Avrupa ülkelerinde ücretsiz kreşler ve anaokulları oldukça yaygındır. İşçi çocuklarının neredeyse tamamı bu okullardan faydalanmaktadır. Elbette Avrupa’daki bu durum geçmişte işçilerin verdiği çetin mücadele sonucunda elde edilen pek çok kazanımın sonucudur. Çocuk bakımı sorunu sadece kadın işçilerin değil tüm işçilerin sorunudur. Bu sorunun çözümü uydurma “müjde” haberleriyle mümkün olamayacağına göre, bu talep için başta kadın işçiler olmak üzere tüm işçilerin mücadelesine gerekiyor. ■

Patronların Oyunları Bitmiyor

■ Şarigazi'den bir tekstil işçisi

Ümraniye'de bulunan Efeteks patronu işçilerin haklarını ödemediği kayıplara karıştı. Yaklaşık 70 işçinin çalıştığı tekstil firmasında işçiler son maaşlarını, kıdem ve ihbar tazminatlarını alamadılar. Patron iflas bahanesiyle işçileri hem işsiz bıraktı hem de haklarını vermedi.

İşçiler önce işlerin azalması gerekçesiyle bir haftalık ücretsiz izne gönderildiler. Bir hafta sonra işbaşı yaptıklarında daha bir saat çalışmadan, ustabaşı işçileri topladı. Aynı zamanda şirketin ortaklarından biri olan ustabaşı ağlayarak patrona ulaşamadıklarını, patronun herkese borçlanıp kaçtığını, işyerine haciz geleceğini söyledi. Ustabaşının açıklamasından sonra işçiler dört bir yana dağıldılar. Kimisi işsizlik maaşı için başvurmaya, kimisi yeni iş bakmaya... İşçiler örgütsüz olduğu için ortak bir mücadele verilemiyor. Dava açmak, haklarını alıncaya kadar işyerinde kalmak gibi şeyler yapılamıyor. İşçilerin ayrılmasının ardından işyerinde bulunan tüm makineler haczedildi ve işyerinden çıkarıldı.

Tekstil işçileri aslında örgütsüz oldukları için haklarının peşine düşmediler. Çalıştığımız işyerlerinde başımıza her şey gelebilir. Özellikle tekstil sektöründe patronlar bir gecede makineleri kaçırmak ortadan kayboluyor ve olan işçilere oluyor. İşçiler olarak bizler daha uyanık olmalıyız. Patronların "iflas ettim" diyerek ortadan kaybolmalarına ve tüm haksızlıklara karşı hazırlıklı ve uyanık olmamız gerekiyor. ■

Patron İçin İşçi mi, Makine mi Kıymetli?

■ Tuzla'dan bir metal işçisi

Her gün onlarca işçi kardeşimiz iş kazaları geçirerek yaralanıyor, H sakat kalıyor, can veriyor. Hükümet bir yasa çıkardı ve sözüme-na yasayı işyerlerinde hayata geçiriyor. Böyle bir yasanın Meclis'ten geçtiğini birçoğumuz, işyerlerimize bir gün ansızın iş güvenliği uzmanlarının gelişiyle öğrendik. Öğrendik diyorum ama bu şanslı olanlarımız için geçerli. Birçok işyerinde bu uzmanlar sadece masa başında "işlerini" yaptıkları ve işçilere görünmedikleri için böyle bir uygulamayı fark etmeyen arkadaşlarımız da var.

Yasa gereği işçilere "iş güvenliği" eğitimi de verilmeli tabii. Çalıştığım metal işleme fabrikasında da uzun süredir iş güvenliği eğitimi verilmesi gündemdeydi. Ama patron bu eğitimin iş saatleri içerisinde verileceğini ve 3 saat boyunca makinelerin duracağını öğrenince aklı çıktı. Bu nedenle sürekli işlerin yoğunluğu nedeniyle eğitimi erteliyordu. Neyse ki sene sonu nedeniyle işler biraz hafifledi de, bu eğitim yapılabilir. Yapıldı yapılmasına ama işçilerin havalandırma gibi en temel sorunlarını dinleyen uzman çözümü zamana bırakıyordu. Bizlere de "sorunlarınızı söylemekten çekinmeyin, maliyetin söz konusu olmadığı sorunların çözümü için patron sorun çıkarmaz" diyordu. Ücretini bizim gibi aynı patrone alan uzmanın sorunların çözümündeki acizliği gün gibi ortadaydı.

Eğitim devam ederken bir kısım arkadaşımız ise çalışmaya devam ediyordu. Birden içerden korkunç bir gürültü koptu. Birkaçımız hemen sesin geldiği makinenin başına koştuk. Bu ses torna makinesine bağlanan parçanın bağlandığı yerden kurtulup fırlamasının sesiydi. Makinenin başına vardığımızda, korkudan beti benzi atmış işçi arkadaşımızı gördük. Makinenin güçlü bir devirle döndürerek işlediği parça fırlamış, makinenin kapısını dahi yerinden söküp atmıştı. Şanslıydık ki arkadaşımız parçanın kendisine çarpmasından kaçabilmişti. Metal parçayı işleyen güçlü bir makinenin kapağını dahi söküp atan parçanın şiddetini düşündüğümde, makinenin önünden kaçmaması durumundaki sonucu düşünmek bile istemedim. Arkadaşımız ölümle sonuçlanabilecek korkunç bir kazanın kıyasından dönmüştü. Biz "geçmiş olsun" derken, patron gelip makinenin kapağını yerde görünce kıyameti kopardı. İşçi nasıl bir kaza atlatmış, umurunda bile değildi. Onun için önemli olan makineydi. İşçinin hiçbir kıymeti yoktu.

Bu kadar yakınımda hissettiğim bu kaza ile bir kez daha gördüm ki biz işçilerin canının hiçbir kıymeti yok. Patronlar için ve onların düzeni için sadece birer eşyayız, maddeyiz, robotuz... İşlerini gördüğümüz sürece varız, sonrasında ise kapının önündeyiz. Peki, insan olanın insanca yaşamaya ve insan gibi değer görmeye hakkı yok mu? İşçileri böylesine aşağılayan, görmezden gelen, değersiz kılan bu çürümüş sistemde yaşamaya mecbur muyuz?

Böylesine kahredici bir düzende yaşamak zorunda değiliz. Sorunlarımızın çözümü, gerekli önlemlerin alınmasının maliyet olarak görülmediği bir çalışma şekli mümkün. Yeter ki bizler birbirimizin sorunlarını sahiplenebilelim ve bu uğurda birleşebilelim. Gerisi çorap söküğü gibi gelir. ■

Sömürülen İşçiler ve Patronların Oyunları

■ Bahçelievler'den bir grup tekstil işçisi

Salam işçi arkadaşlar. Bizler bir grup tekstil işçisiyiz. Yaşadığımız birtakım sorunları sizlerle paylaşmak istiyoruz. Öncelikle senelik izinlerimiz elimizden alınmak istendi. Zaten patronun verdiği bir haftalık izindi. Ama biz direnerek bu konuda patrona geri adım attırdık, bir haftalık da olsa senelik iznimizi kullanmayı başardık. Sonra bizimle bir toplantı yaparak bize kendi isteğimizle işten çıktığımızı dair bir kâğıt imzalatmak istedi. Bize kâğıdı imzalatıp sigortamızı iptal edeceğini, bu sürede de İŞKUR'dan işsizlik parası alabileceğimizi söyledi. Yani tazminat haklarımızı almadan bu belgeyi imzalamamızı istiyordu. İlk etapta fazla bilgimiz olmadığı için sustuk.

Daha sonra içimizden birinin tanıdığı UID-DER'li bir arkadaşına ulaştık ve onlar sayesinde bilgilendik. Ve kesinlikle böyle bir şeyi kabul etmeyeceğimizi patrona söyledik. Ama patron hâlâ bunu bize kabul ettirmek için birtakım dayatmalar yapıyor. Bazı arkadaşlarımıza elden verdiği parayı kesti, vermemeye başladı. Tabii elden para vermenin de kanunen büyük bir suç olduğunu öğrendik. Biz bir grup işçi olarak direnmeye devam ediyoruz. Direnmeyen arkadaşların çıkışları yapıldı ve bu arkadaşlar İŞKUR'a, işsizlik ödeneğine yönlendirildi. Dolayısıyla bütün tazminat hakları yandı.

Ayrıca bu sene Ramazan ayında almamız gereken erzakları da bizlere vermediler. Gerekçe olarak da bir işçinin

erzakları beğenmemesi ileri sürüldü. Ama biz bunun tamamen bahane olduğunu biliyoruz, çıkış belgesini imzalamadığımız için bizlere psikolojik baskı yapılıyor. Patron çalıştığımız bandın içinde gezinerek sürekli bağırıp çağırarak gözdağı vermeye çalışıyor. İşimizi düzgün yapmadığımızı ve işin az çıktığını söyleyip duruyor. Hâlbuki öyle değil, biz işimizi bu kötü çalışma koşullarına rağmen en iyi şekilde yapıyoruz. Şu anda çıkışı yapılan ve sigortası iptal edilen işçi arkadaşlar hem işyerinde çalışıyorlar hem de İŞKUR'dan işsizlik ödeneği alıyorlar. Maaşımızın asgari ücret kısmı bankaya yatırılıyor, geri kalan kısmı ise elden veriliyor. Sigortası yapılan çıraklara asgari ücretin altında maaş veriliyor.

Asgari ücreti bankaya yatan çıraklar bankadan parayı çekip bir kısmını muhasebeciye geri vermek zorunda kalıyor. Biz de bir grup işçi olarak bütün bunlara karşı göğüs germeye çalışıyoruz. Ve biliyoruz ki biz işçiler birlik olmazsak patronların sömürüsü sona ermeyecek. Bizlere bu konuda yol gösterdiği için UID-DER'e teşekkür ediyoruz. Unutmayalım ki gücümüz birliğimizden gelir. ■

İnşaat İşçilerinin Sorunları

■ Bir grup inşaat işçisi

Merhaba arkadaşlar, Bizler inşaatlarda yevmiye usulü çalışan işçileriz. İnşaat sektörü sömürünün, taşeronlaşmanın, güvencesizliğin katmerleştiği işkollarının başında gelir. En başta şunu belirtelim, bizler yevmiyelerimizi kışın aşırı soğuklarda, yazın aşırı sıcaklarda, yağmurlu havalarda, hastalandığımızda işe gidemediğimiz, çalışmadığımız günlerde alamıyoruz. Meselâ bir fabrika işçisi hafta sonu çalışmayabilir ya da çalışsa da mesai ücreti alır. Bizler çalışırsak yevmiyemizi alırız, iş olmazsa alamayız. O gün bizden gider yani. Ya da inşaat işçilerinin hemen hemen tümünde bulunan belfitği hastalığının ağrılarının azdığı zaman üç gün evde yatsak, o ayı zor geçiririz. Çünkü yevmiye alamayız. Bizde rapor da işlemez, doğrudan yevmiyemiz kesilir. Zaten güç bela geçiyoruz. Bir de çalışmadığımız

günler eklenince hepten işin içinden çıkamaz oluyoruz. Hele bir de 1-2 ay, çalışacak inşaat bulamazsak bittik demektir. Çalışma koşullarımız da çok berbat. Yemekhane, tuvalet, dinlenme yeri gibi alanlar yok.

Sabahları saat 06.00'da kalkar, 06.30-07.00 gibi yollara düşeriz. İşe kendi imkânlarımızla gidip geliriz. Akşam dönüşümüz yine 7'yi bulur. Tabii akşam eve döndüğümüzde tahmin edeceğimiz gibi yorgunluktan kaskatı kesilen bedenimiz yatağa yorgun bir ağaç gövdesi misali yıkılır. Ağrılar içinde uykuya dalarız. Bazen televizyon programlarında ya da sohbetlerinde ileriye dönük plan yapanlar dikkatimizi çeker. İşte ne bileyim "iki sene sonra şunu yapacağım" gibi. Bizim için bunlar çok yabancı şeylerdir, bizler değil 1 sene, 1 hafta sonrasını bile planlayamayız. Günlük çalışır, günlük geçinmeye çalışırız. Meselâ yazın tatile ya da memlekete gitmek falan bizler için hayaldir. Bazen düşünüyoruz, şöyle bir akşam sahile gidip bir çay demleyelim, mangal yapalım çocuklar yesin, ama masrafı hesaplayınca hemen vazgeçiyoruz. Bizim için emeklilik de çok zor. Çünkü sadece çalıştığımız zamanlar sigortamız yatar, o da tabii yatarsa. Bu şekilde de gün doldurup emekli olmak imkânsız gibidir.

En güzel evleri, daireleri yapanlar bizleriz fakat bize sunulan çalışma koşulları insanlık dışı. Biz inşaat işçileri en başta sağlık olmak üzere tüm haklarımızı istiyoruz. Bunu da tek tek değil, ancak birleşerek başaracağımızı düşünüyoruz. ■

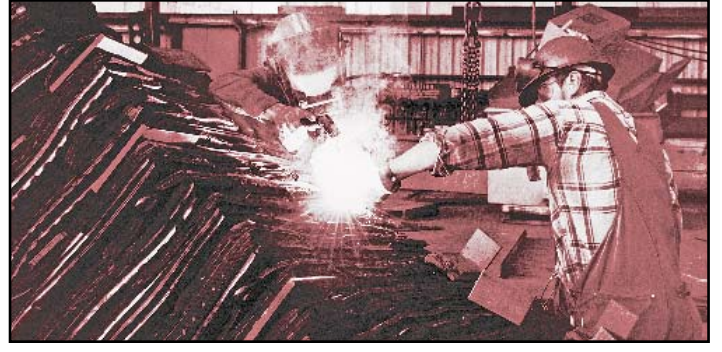
Bizi Birbirimize Düşürmek İstediler, Ama...

■ Gebze'den bir otomotiv işçisi

Ben otomotiv sektöründe çalışan bir enjeksiyon işçisiyim. Kendimden onlarca kat büyüklüğünde bir makinede çalışıyorum. Ben ve iş arkadaşlarım sürekli ayakta çalışıyoruz. Enjeksiyon makinesinin kalıbından çıkan parçayı çok hızlıca alıp hemen makinenin kapısını kapatıyoruz. Bu işlemi akşama kadar yüzlerce kez yapıyoruz. Zamanla kollarımız tutmaz oluyor. Bütün bunlara ay sonunda üç beş kuruş elimize geçsin diye katlanıyoruz, istenen üretim sayısını çıkarmak için parçalanıyoruz adeta. İşte kardeşlerim, bütün bu eziyetler bize az geliyormuş gibi bakın patron bize neler yaptırmaya çalıştı!

İki hafta önce usta yanıma gelip, artık arasında kaldığım iki makineye tek başıma bakmam gerektiğini söyledi. Karşı makinede çalışan arkadaşımı da başka yere gönderdi. Usta yeni bir ürün için kalıbı değiştirmeye başladı. Ben öfkeden ateş püskürüyordum çalışırken. Usta benimle dalga geçiyordu. Ben iki makinede çalışınca üşümezmişim, hasta olmazmışım diye bir sürü laflar zırdı. Ben de hiç cevap vermedim ve beni makineye çağıracağı anı bekledim. Bir taraftan da makinesinden alınan arkadaşımın bana doğru baktığını fark ettim. Sanki benim iki makineyi çalıştırmamam için dua ediyordu. Neyse usta kalıbı bağlayıp ayarlarını yapmıştı ve beni yanına çağırdı. Ben bir yandan arkadaşımın bana bakışlarındaki manayı düşündüm. Bir yandan da “acaba bu iki makine bana kalır mı?” diye endişelendim. “Haydi bakalım, başla” dedi usta. Sanki maaşımın iki katını verecekmiş gibi konuşuyordu. Ama maaşımın iki katını vermeyeceği çok kesindi. Sadece bana gaz verip arkadaşımı hem satmamı hem de işsiz bırakmamı istiyordu. Eğer ben de ustanın dediğini yapmış olsaydım, patronun ekmeğine yağ sürmüş olacaktım.

Makine çalıştı ve ben önce normal çalıştığım maki-

neye yoğunlaştım. Diğer makineye ancak beş parçada bir bakabiliyordum. Kısa zamanda çift basılan ürünlere bakma şansım olmadığına göre hep bozuk gidiyordu. Usta yanımdan ayrıldı bir süre gelmedi. Dolandı sağda solda, bir saat sonra tekrar geldi. “Ben yaparsın demiştim” dedi ve kasaya elini uzattı, suratı asıldı. İsteddiği şeyi göremeyince, kaşlarını çatı. O makinede çalışan arkadaşımı geri çağırdı, “gel bu makinede çalışacaksın sen” dedi. Arkadaşım koşarak makineye geldi. Çok sevinmişti, yüzünden belliydi. Ne de olsa ekme davası idi. Ben de bu davada yalnız olmadığını göstermeye gayret ettim. Epey zaman sessizce çalıştıktan sonra bana dönüp “senin iki makinede çalışmayacağını biliyordum” dedi. Ben de “çalışmam zaten, iki makinede canım çıkar” dedim. “Sağ ol ya benim bu işe ihtiyacım var, çünkü kredi kartı borcum var, banka da habire faiz yüklüyor, taksitleri kaçırmamam gerek” dedi.

Gerçek zaten ortadaydı. Ben tek başıma bir makineye ancak bakabiliyordum. İkincisine bakmam mümkün değildi. Ama tersini de yapabiliyordum ustanın ve patronun gözüne girip kendimi farkında olmadan tüketmeye niyetim olsaydı. Bu örnekte arkadaşım da bir şey görmüş oldu ki, birlikte birbirimiz için iyi şeyler yapmanın biz işçilere çok yönlü faydası dokunur. Birkaç gün sonra usta aynı numarayı başka arkadaşlar üzerinde denemeye çalıştı ama biz birbirimizden güç aldığımız için başaramadı. Fabrikada en hırslı çalışıp sayıları yükselten arkadaşımız bile yanıma gelip içini dökmeye karar vermişti. Bana evdeki sorunlarını unutmak için kendini işe verdiğini ve bu yüzden de ne kadar sayı yaptığının farkında olmadığını, ama aslında bizim çok çalışıp az para aldığımızı söyledi. Bir kez daha birlikte hareket etmenin faydasına kendi gözümüzle şahit olduk. ■

AĞZIMIZDAN DİLİMİZİ, CEBİMİZDEN PARAMIZI, ALNIMIZDAN TERİMİZİ ÇALDILAR

Biz insanlar

Bir avucun

Beş parmağı kadar kardeş

Boyun eğmiş, razı olmuş

Gömülmüşüz çamuruna alın terinin

Mayasına hamuruna kara ekmeğin.

Fabrika bacaları çatlayacak hırsından

Sefaletler, felaketler ve kötü niyet

Her gün götürüyor içimizden birini

Şu fabrika, şu vapur, lokomotif düdüğü

Şarkısını tekrarlıyor ezilmişler şehrinin.

Bu şehrin insanları fakirdir

Sizin için dile geldik fakirler

Biz on parmak kadar dostuz sizinle.

Şehrin havasında homurdanma var,

Duy ve katıl şarkısına bu şehrin

Sen dünyayı omzunda taşıyan

Sen yeraltı

Sen yeryüzü insanı,

Bir lokmaya bütün sabır

Bir lokmaya bütün kahr

Canlarını dişlerine takmış insanlar

Bir lokmaya.

İşsiz güçsüz

Evsiz barksız

Dili yok kalabalık

Sokaklar, caddeler, meydanlar dolusu

Biz şehirde, biz denizde

Biz tarlada, fabrikada

Satıyoruz,

Haraç mezat

Bir lokmaya.

Çıldırarak işten değil

Ağzımızdan dilimizi çaldılar

Cebimizden paramızı

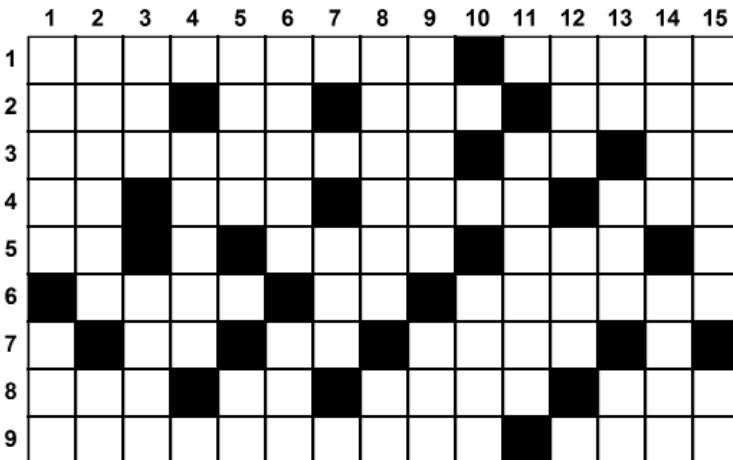
Alnımızdan terimizi

Ve renk renk ayırmadan

Gözlerimizi.

Cahit Irgat (İthaf şiirinden alınmıştır)

İŞÇİNİN BULMACASI

Soldan Sağa

1. Her şeyin para üzerine kurulu olduğu kapitalist kâr düzeninde tüm amaç para kazanmaktır; rüşvetin, yalan dolanın, dolandırıcılığın normal sayıldığı bu düzende yetkiyi kötüye kullanarak haksız kazanç sağlama. Sanal gerçeklik.
2. Cet. Bir nota. Bir şeyin ön, arka, alt ve üstü dışında kalan bölümü. Seçenek listesi.
3. Patronlar zenginlik içinde yaşarken işçilerin payına düşen sefalet. Baryumun simgesi. İşçinin yaptığı.
4. İngilizce'de saatte günün öğleden önceki bölümünü gösteren kısaltma. Kadar. Arazi ölçümlerinde kullanılan santimetrelere bölünmüş tahta lata. Türk Kalp Vakfı'nın kısaltması.
5. Olumsuzluk ön eki. Ceset. Türk Tabipler Birliği.
6. Yemek. Şok kelimesinin sessizleri. Korunmak için birine veya bir yere bırakılan şey.
7. Kan grubunda sabit işaret. Beyaz. Matbaacılıkta renkli dokümanların

dört renkten tekrar oluşturularak basılmasında kullanılan bir teknik.

8. Mesafe. Osmiyumun simgesi. Üstün anlamına gelen erkek ismi. Gelecek.
9. Başbakan Erdoğan'ın, yolsuzluk operasyonu ile kızışan iktidar kavgasında Gülen cemaatini eleştirirken kullandığı bir tabir; Erdoğan, post-modern darbe benzetmesinden hareketle cemaatin dost darbesi yaptığını dile getiriyordu konuşmasında. Şu günlerde süren yolsuzluk ve iktidar kavgası operasyonlarında sıkça gerçekleşen görevden alma.

Yukardan Aşağıya

1. Yaya yürüyen. Yabancı.
2. Binalarda merdivenleri aydınlatan elektrik düzeneği. Yunan alfabesinde bir harf.
3. Baskıyı dış etkenlere karşı korumak ve ürüne parlaklık kazandırmak için yüzeyine uygulanan bir madde. Bingöl'den doğan bir nehir.
4. Kara.
5. Yol, yöntem, tarz. Kemiklerin toparlak ucu.
6. Yeniden doğuş anlamına gelen Kürtçe kadın ismi. Ankara Sanayi Odası.
7. Aşırı sevgi ve bağlılık duygusu.
8. Çevresindeki olayları fark etmemek. Demir elementinin simgesi.
9. Kakma işi. Telli bir Azeri çalgısı.
10. Ergen.
11. İflas etmek.
12. Dolaylı anlatım. Eksiksiz.
13. Berilyumun simgesi. Taban kelimesinin sessizleri. Çok karşıtı.
14. Köpek yavrusu. Kardeş eşlerinden her birinin ötekine göre durumu.
15. Bir işin yasa dışı olarak daha kolay ve çabuk yapılması için o işte görevli kişiye sağlanan aynı veya parasal çıkar. Vilayet.

Geçen Ayın Çözümü

İşçilerin Sordukları/20

İşten kendisi ayrılan bir işçi işsizlik maaşı alabilir mi?

Genellikle kendisi işten ayrılan işçinin işsizlik maaşı almaya hak kazanamayacağı söylenir. Aslında burada önemli olan işçinin işten ayrılma sebebidir. Eğer işçi İş Kanunu'nun 24'üncü maddesine göre haklı nedenle iş sözleşmesini feshi hakkını kullanarak işten ayrılmışsa, 30 gün içinde İŞKUR'a başvurarak işsizlik maaşı talep edebilir. İşsizlik maaşı almak için gerekli koşulları sağlıyorsa almaya hak kazanır. Bunun için gerekli koşullar şunlardır: Son 3 yıl içinde en az 600 gün süre ile prim ödemiş olmak ve işten ayrılmadan önceki son 120 günlük sürede işçinin primlerinin eksiksiz ödenmiş olması.

İşçi son 120 gün içinde mazeretsiz olarak devamsızlık yapmışsa işsizlik maaşı alamaz. Ancak bu süre zarfında kullanılan istirahat ve mazeretli izinler maaş almaya engel değildir.

İşsizlik maaşı alan işçinin İŞKUR'un gönderdiği iş görüşmelerine gitmemesi durumunda maaşı kesilir mi?

İŞKUR'a yolu düşen her işçi, yasal olmayan uzun çalışma süreleri ve çok kötü çalışma koşullarının dayatıldığı pek çok işyerine görüşmeye gitmek durumunda kalmıştır. Büyük ya da küçük olsun, işyerlerinin işçilere karşı kanunsuz uygulamaları nedeniyle yaptırıma maruz kaldıkları pek görülmemektedir. Ancak sıra işçileri denetlemeye gelince devlet yaptırım ve denetimi elden bırakmıyor.

İŞKUR'un resmi web sitesinde "Kurumca teklif edilen mesleklerine uygun, son çalıştıkları işin ücret ve çalışma koşullarına yakın ve ikamet edilen yerin belediye mücavir alanı sınırları içinde bir işi haklı bir nedene dayanmaksızın reddeden sigortalı işsizlerin ödenekleri tekrar başlatılmamak üzere kesilir" denilmektedir. Aynı şekilde "Haklı bir nedene dayanmaksızın İŞKUR tarafından yapılan çağrıları zamanında cevaplamayan, istenilen bilgi ve belgeleri öngörülen süre içinde vermeyenlerin, işsizlik ödenekleri kesilir. Ödenegin kesilme gerekçesinin ortadan kalkması halinde, işsizlik ödeneği ödenmesine yeniden başlanır" açıklaması yer almaktadır. Bu durumda maaş kesintisiyle karşılaşmamak için İŞKUR'un gönderdiği görüşmelere gitmekte yarar

var. Çeşitli nedenlerle işi kabul etmek istemediğimiz durumda ya işverenden "ret" almalı ya da işi kendi haklı gerekçemizi İŞKUR'a bildirerek reddetmeliyiz. İŞKUR'un bizleri, bize uygun olmayan iş başvurularına göndermesinin önüne geçmek ve bu süre zarfında maddi kayıp yaşamamak için kuruma kaydımızı yaptırırken meslek seçimlerine dikkat etmeliyiz.

Asgari Geçim İndirimi (AGİ) miktarı ne kadardır? AGİ asgari ücrete dâhil midir?

Ocak 2014 itibariyle Asgari Geçim İndirimi bekâr ya da çocuksuz evliler için 80,33 liradır. Asgari ücret telif edilirken her seferinde AGİ dâhil edilmekte, böylece işçiler yanılmaktadır. Ocak ayı zammıyla 846 lira olan asgari ücret, AGİ'yi çıkardığımızda gerçekte 766 liradır. AGİ, çocuk sayısı ve eşin çalışma durumuna bağlı olarak maksimum 136,55 liraya kadar çıkmaktadır. Yani eş çalışmayan, dört çocuklu bir işçinin alacağı asgari ücret, maksimum ücret olup 902 liradır. ■

Örgütlü Olmaktan Korkmayalım

Korku insanlar için kimi zaman koruyucu bir duygudur. Genel olarak korku insanın tetikte olmasını sağlar ve hatalara düşmesini engeller. Bu meselenin olumlu yönüdür. Ne var ki gerçekte korku, çoğunlukla insanları doğru ve gerekli olanı yapmaktan alıkoyan bir duygudur. Haklı olduğumuzu bildiğimizde bile korkabiliyor ve pek çok şeyi yapmaktan vazgeçebiliyoruz. İşte bu anlarda insan kendini çaresiz hissediyor. Sömürü düzenleri sürsün isteyen patronlar, bunu çok iyi bildikleri için, işçileri korkuyla sindirmek ve onları haklarını aramaktan vazgeçirmek amacıyla ellerinden geleni yaparlar. Bunun için her türlü yöntemi kullanmaktan kaçınmazlar.

Yıllar önce büyük bir sanayi kenti olan Gebze'de belediyede çalışan temizlik işçileri, yaşadıkları sıkıntılar nedeniyle Gebze Belediyesi önünde eylem yapıyorlardı. Ücretleri geciktirilen, parça parça ödenen, sigorta primleri eksik yatırılan işçilerin artık sabrı kalmamıştı, belediye başkanı ile görüşmek istiyorlardı. Ancak belediye başkanı yerine karşısına polis çıktı. Diğerlerine göre daha rütbeli olan polis, öfkeli yüzlerce işçiyi topladı ve işçileri eylemlerinden vazgeçirmek için şöyle dedi: "Evlerinize dönün. Tek başınıza farklı düşüneceksiniz ve korkacaksınız. Burada bir aradasınız ve kendinizi güçlü hissediyorsunuz. Oysa yalnız başınıza kaldığınızda böyle düşünmeyeceksiniz. İnsan yalnız olunca ekmeğini düşünür, korkar ve ona göre hareket eder. Yalnız başınıza yapmaya cesaret edemeyeceğiniz şeyleri burada birlikteyken de yapmayın. Evlerinize dönün ve yalnız başınıza düşünün."

Polis, işçilerin evlerine dönmesini ve yalnız kalmasını istiyordu. Bir arada dururlarsa kendilerini güçlü hissedebileceklerini biliyordu. Oysa işçiler korkmaları gereken bir şey yapmıyorlardı. Çok zor şartlar altında çalıştıkları halde aç kalmaktan kurtulamadıkları için ücretlerini ve haklarını istiyorlardı. Bir arada durmak onlara haklı ve güçlü olduklarını bir kez daha hatırlatıyordu. Patron ve polis ise işçilerin güvensiz ve korkak olmasını istiyordu.

Birlikte hareket eden işçiler kendilerine güvenirlere, güçlü olduklarını hissederler. Bu durumda her bir işçinin özsaygısı artar. Kendisine yapılan haksızlığın tüm işçi kardeşlerine de yapıldığını, bu nedenle işçi kardeşinin de tıpkı kendisi gibi öfkeli olduğunu, bir arada durmaya ihtiyaç duyduğunu bilir. Kendi-

Örgütsüzken patronlar tarafından insan yerine konulmayan ve aşağılanan işçiler, örgütlü oldukları zaman kendilerine güveni ve saygısı artan, patronlar karşısında bir arada hareket eden, haklarını yedirmeyen, oyuna gelmeyen insanların oluşturduğu güçlü bir topluluğa dönüşürler.

sine güvenildiğini görür ve inanır. Elbette insanın kendi düşünme gücü vardır. Ancak her bir işçi bilir ki birlikten kuvvet ve daha büyük bir akıl doğar. Bir araya gelen işçiler sorunlarına hep beraber çözüm bulurlar. Patronların dayatmalarına karşı koyarlar ve haklarını koruyup geliştirebilirler.

Somut bir örnek verelim: Pek çok fabrikadan işçiler haklarını korumak ve örgütlenmek için ÜİD-DER'den yardım istiyorlar. Meselâ bir tekstil fabrikasında çalışan bir grup işçi, işyerlerinde yaşadıkları sorunlar üzerine ÜİD-DER'e başvurdu. Ancak bu işçiler patronun tüm zulmüne karşın ilk zamanlarda haklarını istemenin bile hakları olmadığını düşünüyorlardı. El konulan haklarını istemeye cüret ettikleri için korku ve sıkıntı duyuyorlardı. Fakat ÜİD-DER'li işçilerin yol göstermesi sayesinde o fabrikanın işçileri bir araya geldiler, bilinçlendiler ve patronun saldırılarına güçlü yanıtlar verdiler. Kısa zamanda ruh halleri değişti. Mahcubiyetin yerini haklı olma duygusu, korkunun yerini cesaret aldı. Patronun karşısına dikilip haklarını talep ettiler ve patronun birleşen işçiler karşısında güçsüz olduğunu gördüler. Bu durum kısa zamanda etkisini gösterdi. O fabrikada işçiler artık zorla mesailere

biraktırılmıyorlar. Ücretleri zamanında ve eksiksiz ödeniyor. Maaşları bordrolara yansıtılıyor. Müdürler işçilere küfür ve hakaret edemiyor. İşçiler şimdi yeni haklar elde edebilmek için örgütlenme çabalarını ve mücadelelerini sürdürüyorlar.

Örgütsüzken patronlar tarafından insan yerine konulmayan ve aşağılanan işçiler, örgütlü oldukları zaman kendilerine güveni ve saygısı artan, patronlar karşısında bir arada hareket eden, haklarını yedirmeyen, oyuna gelmeyen insanların oluşturduğu güçlü bir topluluğa dönüşürler. Bunun anlamı örgütlü ve güçlü olmaktır. O halde örgütlü olmaktan korkmayalım!

